

RADOVAN JELAĆ IÄŤ: SaÄ•ekali su nas svi nereÄ•jeni problemi

Ä½alosno je da uvek moramo da koristimo nekoga sa strane da bismo nešto uradili. Skoro svi znaju šta treba da se uÄ•ini, ali je mnogima lakše da se kriju iza MMF-a ili Svetske banke, pa da je sve što je dobro uraÄ•eno – naša zasluga, a sve što je loše i “priljav posao” – to moramo da radimo iskljuÄ•ivo zbog tih institucija

Krajnje je vreme da se razmišlja dugoroÄ•no, šta ÄŤe biti za tri ili pet godina, jer model koji je do sada korišÄŤen nije odrÄ•iv na dugi rok. Jednokratni privatizacioni prihodi i jednokratno dodatno zaduÄ•ivanje, kao i poveštanje obima kredita banaka u zemlji, doveli su do nerealnog poveštanja zarada i domaÄŤe potrošnje, što je doprinelo poveštanju bruto domaÄŤeg proizvoda. MeÄ•utim, najvešti deo tog poveštanja nije dolazio iz razmenjivih dobara iz industrije i poljoprivrede, dakle onoga što se moše prodati i van naših granica, veš iz sektora usluga, odnosno onoga što se ne moše prodati na meÄ•unarodnom trÄ•ištu. I zbog toga je naš izvoz u poslednje tri godine ostao na 30 odsto BDPA. Taj model neÄŤe mošti da funkcioniše u budušnosti i što pre to shvatimo, tim bolje. Naravno, mošemo da odlošimo to prilagoÄ•avanje, da „krpimo rupe” dodatnim kreditima Svetske banke i finansijskih institucija Evropske unije. Ali, to ne obezbeÄ•uje dugoroÄ•no odrÄ•iv razvoj. Ovako je Radovan JelašiÄŤ, guverner Narodne banke Srbije, odgovorio na naše pitanje o tome koliko je neophodno da Srbija i u krizi nastavi reforme i koliko je potrebna nova strategija razvoja koja se neÄŤe bazirati samo na prihodima od privatizacije i na zaduÄ•ivanju. U intervjuu za Magazin Biznis, guverner JelašiÄŤ ocenjuje da smo za sada uspeli da izbegnemo najteše posledice ekonomske krize, da iskljuÄ•ivo od nas samih zavisi kako ÄŤe se stvari dalje razvijati, zalaše se za nastavak nušnih strukturnih reformi i poruÄ•uje da je centralna banka, u skladu sa svojom osnovnom funkcijom i zakonskom obavezom, pripremila mere koje ÄŤe odrÄ•ati makroekonomsku stabilnost i koje bi trebalo da nas zaštite od eventualnog novog talasa krize. • Nedavno ste ocenili da je zaustavljeno pogoršanje ekonomske situacije u Srbiji izazvano globalnom krizom. Koji konkretni ekonomski pokazatelji to argumentuju? Da li je to zasluga mera Vlade ili spoljnih uticaja? – Ako se gleda kroz broj blokiranih preduzeÄŤa, onda se moše zakljuÄ•iti da nema daljeg pogoršanja. Zatim, ne nastavlja se znaÄ•ajan pad industrijske proizvodnje koji je stigao do dvadesetak posto. Za sada ostajemo na tom nivou pada proizvodnje. Do sada je poveštan broj kredita koji se daju privredi, a poboljšanja se vide i na planu zaduÄ•ivanja banaka u inostranstvu. TakoÄ•e, u maju i poÄ•etkom juna zabelešeno je poveštanje nove štednje. Dakle, situacija se stabilizovala, ali ne zna se kada ÄŤemo vratiti na nivo od pre šest ili devet meseci. Najlakše je reÄŤi da to opet ne zavisi od nas. PodvlaÄ•im, zavisi i te kako. I ubeÄ•en sam da ÄŤe deo pregovora sa MMFom biti kako ubrzati ozdravljenje, odnosno vraštanje na prethodni nivo.Opširnije u štampanom izdanju